

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Snoopy of Winnie de Pooh

Ze zijn er nog, de boekverkopers in de Oudemanhuispoort. Maar wie koopt er nog een boek vandaag de dag? De studenten? Nou, nee. > 5

Eeuwfeest de Roode Leeuw

Honderd jaar is hotel-restaurant De Roode Leeuw aan het Damrak. En nog altijd staan stampotten, mosselen, Cadzandse broodpudding en een stroopwafelparfait op het menu. > 9

Stadsdeel: geen universiteitsbibliotheek

De geplande bibliotheek van de Universiteit van Amsterdam op het BG-terrein staat op losse schroeven. Tijd voor een nieuw, breed ondersteund plan, vinden de buurtbewoners. > 11

Emergo-rapport

Stevige investering nodig in handhaving en opsporing

Onlangs verscheen over de (georganiseerde) misdaad op de Wallen het rapport van de projectgroep Emergo, een samenwerkingsverband van onder andere politie, justitie, belastingdienst en gemeente. Belangrijkste conclusie: er is veel mis in de buurt. Een paar krenten uit de pap.

'Misdaad blijft regeren op de Wallen', kopte *de Volkskrant* naar aanleiding van het verschijnen van het rapport en *Het Parool* concludeerde dat 'de georganiseerde misdaad in het hart van de Amsterdamse binnenstad vooral wordt bedreemd door criminelen van Nederlandse origine', terwijl de vrouwenhandel vooral in handen is van 'criminelen uit Midden- en Oost-Europa'.

Vijftien jaar geleden alweer concludeerde de commissie-Van Traa dat de Wallen voor een belangrijk deel in handen waren van de georganiseerde misdaad. Witwassen en vrouwenhandel waren de voornaamste problemen. Ook kwam de commissie toen al tot de slotsom dat deze vormen van misdaad gecompliceerde materie zijn, die zich voor een groot deel aan het dagelijks oog onttrekken.

In het Emergo-rapport, met als titel 'De gezamenlijke aanpak van de zware (georganiseerde) misdaad in het hart van Amsterdam', worden de contouren echter opnieuw iets duidelijker. Dit rapport werd echter gepresenteerd op precies dezelfde dag waarop Ratko Mladić werd opgepakt, waardoor de media veel ervan hebben laten liggen. Aan deze buurtkrant dus de taak, een aantal tot nu toe onbelichte feiten uit het rapport op te diepen.

Ondergronds

In zijn algemeenheid valt op dat in het rapport tamelijk voorzichtige formuleringen worden gebruikt. Zo wordt er vrijwel niemand met naam en toenaam genoemd. Het probleem bij dit onderzoek is dan ook aldus het rapport, dat er wel veel sterke aanwijzingen zijn, maar dat de keiharde, strafrechtelijke bewijslast niet altijd even makkelijk is te leveren.

Toch zijn er na nauwkeurige lezing genoeg feiten in het rapport te vinden die aanleiding geven tot ongerustheid. Allereerst zegt het rapport 'dat er alle reden is voor zorg omtrent de handel in vastgoed'. Uit een onderzoek blijkt dat er jaarlijks in Nederland naar schatting voor 18,5 miljard euro wordt witgewassen en dat vastgoed één van de belangrijkste kanalen is waarlangs dit gebeurt. 'Er moet dus serieus rekening mee worden gehouden dat dit ook in de binnen-

Ook hier is handhaving noodzakelijk

stad van Amsterdam gebeurt.' Maar, verzuchten de onderzoekers, 'het is niet eenvoudig om zulk misbruik aan te tonen.'

Wat geldt voor de witwaspraktijken, geldt ook voor de vrouwenhandel: tussen 2006 en begin 2009 zijn in heel Amsterdam 48 gevallen van vrouwenhandel geconstateerd, maar dit lijkt slechts het topje van de ijsberg, aldus het rapport. Naar aanleiding van onder andere één duidelijke zaak, die van de gewelddadige Turkse vrouwenhandelaar Saban B. die werd veroordeeld maar de gevangenis wist te ontvluchten, wordt in het rapport de volgende interessante vraag opgeworpen: 'Wisten de pandeigenaren, de exploitanten en de dienstverleners dan niet wat er op grote schaal onder hun ogen in en rondom hun eigen bedrijven gebeurde? Dat is niet erg aannemelijk voor mensen die als geen ander in dit gebied thuis zijn en dag in dag uit werken in de seksindustrie.'

Ondanks bovenstaande conclusie is één van de argumenten om niet tot sluiting van raambordelen over te gaan altijd

geweest dat de prostitutie dan ondergronds zou verdwijnen en nog minder goed te controleren zou zijn. Het rapport komt echter tot een heel ander oordeel. 'Heel belangrijk is ten slotte dat niets erop wijst dat prostituees als gevolg van de sluiting van ramen op grote schaal ondergronds in de prostitutie gaan.'

Knooppunten

Na een eerste onderzoek in 2007 en 2008 komt de Emergo-projectgroep tot de toch wel schokkende conclusie dat de overheid twaalf jaar na het Van Traa-rapport nog altijd vrijwel niets weet over de problematiek van de zware (georganiseerde) misdaad in het 1012-gebied. Wel wordt bij de uitvoerende diensten de opvatting gedeeld 'dat in de binnenstad de onderwereld vergroeid is geraakt met de bovenwereld.' (...) 'Dit beeld is gebaseerd op talrijke ervaringen en indrukken in de loop der jaren opgedaan...'

Er is dan nog weinig concreets bekend over dubieuze financiële transacties in

het vastgoed, en ook weet men niets over de schaal waarop feitelijk sprake is van intimidatie of afpersing ten opzichte van ondernemers. Alleen over de raamprostitutie weet de overheid iets, namelijk dat het Wallengebied een gewild afzetgebied is geworden voor vrouwenhandelaren.

Na het nodige bijstellen, onderzoeken en vergaderen wordt in juni 2009 besloten het project toe te spitsen op een aantal deelprojecten. Daarin worden onder andere drie straten onder de loep genomen, dubieuze hotels, vrouwenhandel, sleutelfiguren en coffeeshops.

Uit het onderzoek in drie straten springt 'een heel aantal verdachte en/of ongebruikelijke dingen in het oog.' Denk aan onverklaarbare waardeinstijging van panden, personen met banden met het Amsterdamse misdaadmilieu die er opereren, intimidatie, gebruik van stromannen, overtreding van vergunningen en zo meer. Het gaat volgens het rapport 'niet te ver om te (veronder)stellen dat in deze straten diverse knooppunten van criminele netwerken als het ware infrastructureel zijn verankerd.' Dit onderzoek leidt overigens ook tot bestuurlijke en fiscale interventies en een paar strafrechtelijke onderzoeken.

Draaischijf

In grote lijnen is het beeld ten aanzien van de andere deelonderzoeken, met

> Lees verder op pagina 2

De Wallen als pretpark

Nog nooit lijkten er zoveel toeristen door de buurt te struinen als dit jaar. Groepen Duitse bejaarden, onder aanvoering van een gids met vlaggetje, kruisen het pad van halfontklede brallende Britten die uitbundig hun laatste dagen als vrijgezel vieren. Stegen worden compleet geblokkeerd, bootjes met stevige beat varen af en aan.

Ondertussen slaan nepdopedealers hun slag en kramen gidsen de grootste onzin uit. Maar wat kan het schelen: welkom in pretpark 'De Wallen'!

Een koffiehuis, waar bewoners en ondernemers uit de buurt terecht kunnen voor een bakkie leut en een broodje kaas, verandert in een *flagship store* van een coffeeshopketen. Een tabakwinkelje, waar bewoners terecht kunnen voor hun shag en een krantje, wordt een *Tour and Ticket service*.

Russische reisgezelschappen bekijken 's ochtends vol verwondering de aanwezigheid van een kinderopvang in de rosse buurt en blokkeren zo de toegang voor ouders die hun kinderen komen brengen. Gezelschappen uit de provincie

> Lees verder op pagina 6 & 7

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres: Dr. Willem Dreesweg 21
1188 KA Amstelveen
tel: (020) 627 24 24
fax: (020) 627 13 13
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Coördinatie: Huub Michielsens

Redactie: Eddy Appels, Eveline Brilleman, Eveline van Dijk, Joep de Groot, Michiel van Haelst, Teun van Hellenberg Hubar, Wim de Jong, Wanda Nikkels, Edwin Schölvinc, Gerrit van de Veen, Frits Visser, Herman Vuijsje.

Fotografie: Marian van de Veen-Van Rijk

Secretariaat: HEM Automation

Eindredactie: Ewout van der Hoog, Huub Michielsens, Willem Oosterbeek

Vormgeving: (Parentese:)

Drukker: drukkerij Atlantic

Commentaar

Vastberaden

Emergo is het codewoord dat de afgelopen periode de transformatie van het Wallengebied domineert. Dit begrip staat voor de nauwe samenwerking van de bij de buurt betrokken overheidsinstanties, zoals gemeente, justitie, politie en belastingdienst, die intensief samen optrekken om misstanden te onderzoeken en die vervolgens flink aan te pakken. Emergo is het Latijnse woord voor bovenkomen. Het hint naar de Zeeuwse wapenspreuk Luctor et Emergo, ofwel ik worstel en kom boven. Het geeft de vastberadenheid aan van de overheid op alle niveaus om misstanden in het Wallengebied te doen verdwijnen. De rapportage, waarover elders in deze krant uitvoerig wordt bericht, maakt duidelijk dat inderdaad nog steeds sprake is van ernstige misstanden en dat het ook een hele worsteling zal zijn om die de wereld uit te helpen.

De grote winst van Emergo is, dat door de praktische samenwerking in de alledaagse praktijk van het project, nu alle betrokken overheidspartijen op een lijn zitten en ook politiek grote steun is voor de verdere aanpak. Dat is wel eens anders geweest, maar nu wordt, zoveel jaren na het uitbrengen van het Van Traa-rapport, duidelijk dat het Wallengebied er uiteindelijk weer bovenop zal komen. Dat zal ook nu weer veel energie, doorzettingsvermogen en geld kosten. Hopelijk zal in de politieke besluitvorming over het Emergo-project de slagkracht van de betrokken samenwerkende organisaties worden gewaarborgd. Het Integraal Burgwallenoverleg heeft dan ook een oproep gedaan aan alle verantwoordelijke partijen om een slagvaardige voortgang te verzekeren.

Dit voorjaar bleek dat het Wallengebied een steeds grotere aantrekkingskracht uitoefent op alle mogelijke soorten bezoekers. In de weekeinden, die al op donderdag beginnen, kun je over de hoofden lopen. De mensenmassa's zijn dan zo groot dat de buurt uit zijn voegen barst, aan alle kanten begint te kraken. Het gaat dan om grote groepen oudere toeristen, alle mogelijke soorten commercieel georganiseerde rondleidingen en zoektochten, talloze vrijezelenpartijen en veel schreeuwend volk dat overlast veroorzaakt. Daar tussen door slalommen alle soorten huurfietsen en fietstaxi's, waarvoor de bewegingsruimte steeds minder wordt. Dit alles geflankeerd door een grote parade van rondvarende boten, waarvan een deel iedereen laat meegenieten van de eigen muziekvoorkeur. Hoeveel kan een oude binnenstad hebben zonder echt uitgewoond te raken? In deze krant aandacht voor vergelijkbare problemen in andere oude binnensteden.

> Vervolg van pagina 1

Emergo-rapport

uitzondering wellicht van de hotelbranche, niet essentieel anders. Dat wil zeggen: ook hier springen een heel aantal verdachte en/of ongebruikelijke dingen in het oog.

Wat bij de vrouwenhandel opvalt, is dat er in elk geval in één geval rechtstreeks zaken wordt gedaan tussen kamerbeheerder en pooiers over de hoofden van de prostituees heen. 'Zeker de exploitanten hebben op zich redenen om ver weg te blijven van de pooiers en alleen rechtstreeks zaken te doen met de vrouwen. Maar zij kunnen evengoed met pooiers wederzijdse belangen ontwikkelen bij de geregelde aanvoer en de stelselmatige uitbuiting van vrouwen', schrijft het rapport.

Over het grote aantal personen werkzaam in de coffeeshops – eigenaars en werknemers – dat in aanraking is geweest met justitie, is al het nodige geschreven. En dit geldt ook voor de growshops, die 'meer en meer de rol spelen van draaischijf in de productie en distributie van nederwiet'. Van de 36 eigenaren van growshops in Amsterdam waren er 27 bekend bij de politie. Opmerkelijk detail: 'Bijzonder was het komen en gaan van klanten gedurende de actiedag. Bijna alle klanten vertrokken spoorslags zodra ze merkten dat er politie in de winkel was.' En ook: 'De administratie was bijna nergens op orde.'

Bij de hotelsector lijkt, zo blijkt uit het onderzoek, nog het minst aan de hand. Alhoewel? 'Ook in deze sector is sprake van op zichzelf staande gevallen, die te relateren zijn aan min of meer ernstige misdaden.'

Notarissen

In het Emergo-project is ten slotte ook onderzoek gedaan naar sleutelfiguren, 'personen met een zichtbare (machts)positie in de onderscheiden criminogene branches.' Ook hier vallen opmerkelijk vaak de woorden 'crimineel', 'zeer nauwe banden met het criminele milieu in Amsterdam' of 'betrokken bij het plegen van ernstige zware feiten'. Ook financiers, administrateurs en zelfs notarissen ontspringen de dans niet. 'Opmerkelijk is (...) dat er met regelmaat notarissen van buiten Amsterdam worden ingeschakeld voor de afhandeling van transacties in het postcodegebied 1012. Dit kan een goede (zakelijke) reden hebben, maar roept niettemin de vraag op of deze notarissen wel altijd weten met wie zij eigenlijk zaken doen en wat voor zaken zij doen.'

Mooi, zo'n rapport, maar wat nu? Is het werk nu af? Integendeel, zeggen de Emergo-onderzoekers, dit is nog maar het begin. 'Dit wil dus zeggen dat wanneer men de "sanering" van met name het Wallengebied grootschalig wil aanpakken, stevige investeringen in de rechtshandhaving noodzakelijk zullen zijn, zowel in bestuurlijke als in strafrechtelijke en fiscale richting.'

Daarvoor lijkt het nu, vijftien jaar na de conclusies van de commissie-Van Traa, inderdaad de hoogste tijd.

Joep de Groot

Met Duitse Karin of Utrechtse Gonnie kon je bij slager Vet nog een gesprek hebben, en tegen tante Mien kon je kwijt dat haar vrouwen jou een slapeloze nacht hadden bezorgd en of ze daar maar iets aan wilde doen.

Andere tijden

Van het populaire tv-programma *Andere tijden* zijn recentelijk twee afleveringen uitgezonden over politiebureau Warmoesstraat. De ene gewijd aan verdovende middelen, de andere aan corruptie bij de politie in de jaren tachtig.

Interessant om terug te zien, die tijd die je zelf hebt meegemaakt. Wat zag die buurt er anders uit! Rommelig, een beetje verwaarloosd en overall auto's. Chinese gokhuizen en veel verdwenen namen van toen nuttige bedrijven zoals Determeijer, in tropen- en bedrijfskleding. Als je dat allemaal met het heden vergeleek, is er veel veranderd. Het decor oogt nu fantastisch, de straten zijn schoon en er is geen verslaafde meer in beeld. Maar of het nu allemaal beter is geworden, is de vraag. Deze buurt heeft natuurlijk veel veranderingen meegemaakt. Tijdens en na de twee wereldoorlogen was er tijdelijk een groot probleem met zwarte handel. De rechtzittingen na de geruchtmakende moorden op prostituees, begin jaren zestig, boden de buitenwereld een verbijsterend inblikje in het prostitutiebedrijf. De verslaafden deden de reputatie van de buurt geen goed, de vele horecabedrijven en hun bezoekers veroorzaakten een toenemend lawaai en ook de opkomende seksindustrie bracht veranderingen.

In die tijd had je al een zekere tweedeling in de buurt, maar er bestond wel een zekere balans tussen de beide delen. Sommige mensen hadden belang bij genoemde verschijnselen, anderen moesten er niets van weten, maar ze kenden elkaar wel beter dan nu. Als iemand het te bot maakte, werd daarop gereageerd. In die tijd hadden ook veel meer mensen dan nu hun belangen in deze buurt. Vooral de prostitutie bracht hier veel geld binnen. Door al die kleine buurtzakkjes, kappers, koffiehuizen, kroegen en schoonmakers bleef het geld hier circuleren. Heling was een groot probleem, want de verslaafden vonden een willige markt bij hun afnemers. Die kochten onder het mom: anders koopt een ander het. En zo kon het ook gebeuren dat de eigenaar van een verlopen kroeg op de Zeedijk deze voor veel geld verhuurde aan een drugshandelaar, in de zekere wetenschap dat de kroeg daarna veel narigheid zou gaan opleveren. Nu is de voorheen stiekeme buurt een openluchtkermis geworden, waar de bezoekers overlast bezorgen van een nieuw type. Minder mensen in de buurt profiteren van de inkomsten van de vermaakindustrie, meer mensen hebben van dat gebeuren last. Dat vraagt om een nieuwe balans.

Enorm veranderd zijn, ten slotte, ook de contacten tussen de buurtbewoners en de prostituees. Met Duitse Karin of Utrechtse Gonnie kon je bij slager Vet nog een gesprek hebben, en tegen tante Mien kon je kwijt dat haar vrouwen jou een slapeloze nacht hadden bezorgd en of ze daar maar iets aan wilde doen. Maar met de grotere, anoniemere kamerverhuurbedrijven en de Oost-europese prostituees zijn die contacten verdwenen. De tijden zijn inderdaad veranderd.

Mariska Majoor van het Prostitutie Informatie Centrum (PIC):

'Ik heb het rapport niet helemaal doorgespit, ik ben niet zo'n rapportlezer, maar ik ben wel globaal op de hoogte. De conclusie dat door de sluiting van de ramen de prostitutie niet op grote schaal ondergronds is gegaan, lijkt me veel te voorbarig. Er zijn pas 105 ramen gesloten en vrouwen die hier zaten, kunnen over het algemeen wel achter een ander raam terecht. Er zijn nog genoeg ramen in Amsterdam, alleen zal tijdens de zomer de wachtlijst iets langer worden. Ik ben het niet eens met het beleid van de gemeente dat zich voornamelijk richt op de raamexploitanten, terwijl als je de gedwongen prostitutie wilt bestrijden je je moet richten op de mensenhandelaren, de pooiers. Overigens zijn er ook veel vrijwillig werkende prostituees. Er wordt altijd gedaan of we hier te maken hebben met een te verwaarlozen kleine groep, maar dat is niet zo. Niemand heeft het ze ooit zelf gevraagd. Ga dat eerst eens doen, denk ik dan.'

Derrick Bergman van de Vereniging voor Opheffing van het Cannabisverbod (VOC) over de growshops:

'In het rapport staat letterlijk dat de growshops meer en meer de rol van draaischijf in de productie en distributie van nederwiet spelen. Maar dat moet nu juist bewezen worden! Als je het rapport kritisch leest, blijft er niks over van alle aantijgingen. Ook het feit dat veel growshops worden gerund door criminelen is zo'n loze bewering. Als je beliediging van een ambtenaar in functie meetelt, ja dan kom je er wel. Kortom, in het Emergo-rapport staan allerlei halve en hele verdachtmakingen en aannames over de toepassing van dwang en (dreiging met) geweld bij wiettelers. Dat kan dus gerangschikt worden onder het kopje propaganda. Het is ook niet logisch dat 'grote criminelen' samen willen werken met mensen die tegen hun zin kweken. Er zijn genoeg mensen die dat met alle liefde en plezier doen en best een zakcentje willen verdienen.'

Michael Veling van de Bond van Cannabisdetailisten, de overkoepelende organisatie van coffeeshops:

'Emergo is een herhaling van een herhaling van een herhaling. Niks nieuws dus. De gemiddelde coffeeshop in Amsterdam is sinds 2003 drie keer door de Bibob gehaald. Wat zegt het, dat 145 mensen die in een coffeeshop werken zijn veroordeeld? Helemaal niks. Ik ben ook twee keer veroordeeld. Eén keer omdat er per ongeluk iemand in mijn zaak zat die minderjarig was, en één keer omdat ik iets meer dan een halve kilo voorraad had. Geweld? Als de branche ergens een hekel aan heeft, is het wel geweld. Georganiseerde criminaliteit? Daar neem ik afstand van voor wat betreft de cannabis. Natuurlijk komt het voor, maar niet vaker dan in een andere branche.'

Jan Broers van de stichting Samenwerkend Overleg Raamprostitutie (SOR):

'Wat de redactie in het laatste krantje heeft geplaatst getuigt niet van enig inzicht in de materie'. De SOR wilde daarom, ondanks onze herhaalde verzoeken, spijtig genoeg niet ingaan op onze vraag wat hun ideeën zijn over het Emergo-rapport.

est. 1957

"Wij brengen U dichterbij het Oosten."

In ons 6 verdiepingen tellende winkel vindt U onder andere:

- levensmiddelen
- (Chinees, Japans, Thais, Indonesisch, e.a.),
- Chinees kruiden,
- kookboeken,
- keukenartikelen,
- meubelen (zowel nieuw als antiek),
- cadeau-artikelen,
- sier- en gebruiksvoorwerpen (Chinees en Japanse),
- decoratiematerialen,
- kleeding (Chinees en Japanse),

Slechts 5 minuten vanaf Centraal Station!

Stormsteeg 9, 1012 BD Amsterdam
(ook ingang op Zeedijk 83)
tel.: 020-6221763, 6267513 - fax.: 020-6256543
http://www.dunyong.com - info@dunyong.com

De presentatie van het Emergo-rapport met rechts de samensteller professor Fijnaut en achter de tafel onder andere stadsdeelvoorzitter Van Pinxteren, burgemeester Van der Laan en minister van Justitie en Veiligheid Opstelten

Op zoek naar de oer-Baantjer Blom, met bee-el-oo-em

Arie Blom: 'Cognac werd ze te duur'

Liefst drie uur duurt de fiets- en wandeltocht langs vele filmlocaties uit de tv-serie *Baantjer*, gebaseerd op de boekjes van wijlen Appie Baantjer. Onze gids Arie Blom blijkt al even joviaal als de auteur te zijn, en al even fantasierijk.

'Zeven jaar geleden mocht ik eens meelopen achter een toeristengids, gekleed in schutter-spak met een hellebaard in zijn hand. Gaandeweg merkte de man dat ik veel over Baantjer wist – ook toen al. In *no time* heb ik met zijn hulp zelf een rondleiding kunnen opzetten.' Kortom, het was onvermijdelijk. Blom bezit alle zeventig boekjes van Baantjer en alle dvd's van de tv-serie; hij weet dus waarover hij het heeft en verzamelt nog elke dag nieuwe details. Ook via zijn klanten.

'De mensen komen vanwege een bedrijfsuitje, familiedag of vrijgezellenfeest. Het liefst werk ik met ze tussen twee en vijf uur 's middags, zodat ik ze nog met daglicht kan laten fotograferen. En het liefst ook op wekdagen, want dan is het leuker en relaxter. Zaterdag is het toch een gekkenhuis, met die bomvolle cafés en terrassen?'

Als voormalig trambestuurder en buschauffeur uit Den Haag trekt Blom gemakkelijk met een zeer divers publiek op. Maar hij wil niet te veel mensen tegelijk, want anders wordt het lastig fietsen.

Lowietje

Het eerste onderdeel van de Baantjer-rondleiding begint en eindigt steeds bij de fietsenstalling aan het Damrak. 'Deels fietsen we natuurlijk langs bekende plekken. De Schreierstoren, waar *De Cock en de dood van een clown* speelt, en de Zuiderkerk vanwege *het lijk aan de kerkmuur*. Maar we komen ook langs Oudezijds Achterburgwal 60, waar Chi-

nese Annie is vermoord. Die heette Zendvelt van zichzelf. Baantjer heeft daar Bentveld van gemaakt.'

Lang niet alle tv-scènes voor *Baantjer* zijn indertijd overigens op de Wallen gedraaid. Zo opent elke aflevering op de Hilleltesbrug over de Egelantiersgracht en besluit ze in het souterrain van Leidsegracht 58, waar rechercheur De Cock en de zijnen het glas heffen.

Blom: 'Tijdens de rondleiding pauzeren we altijd in café *Lowietje*, op de hoek van de Derde Goudsbloemdwarstraat waar De Cock in de tv-serie altijd zijn geniale ingeving kreeg. In zijn boekjes situeerde Appie Baantjer dit café op de Wallen, op de hoek van Barnessteeg en Oudezijds Achterburgwal. Maar daar heeft nooit een café gezeten!'

Nu pauzeert Blom zelf even.

Blom, met bee-el-oo-em.

'En weet je wat nu zo merkwaardig is? Iedereen papegaait elkaar na dat Appie tijdens zijn leven Emmelot als stamcafé had, naast de Oude Kerk. Terwijl Appie mij indertijd heeft bezworen dat dat onjuist was. Hij had helemaal geen stamcafé!'

Blom pauzeert nogmaals.

'Appie troostte mij toen. Hij zei: "Willen de mensen het en wil jij het? Dan houden we gewoon vol dat Emmelot mijn stamcafé was."'

De Heffer

Na twee uur fietsen is de Baantjer-rondleiding nog niet voorbij. Er wacht ons nog een wandeling over de Wallen, banjerend met Baantjer.

En het moet gezegd: met zijn hoedje, lange jas en bril lijkt Arie Blom inderdaad aardig op De Cock.

We passeren bureau Beursstraat. Daar nog zijn steeds collega's van Appie werkzaam en ook de echte Vledder leeft nog, maar die kan volgens Blom zijn imago als sukkel maar matig waarderen. Vervolgens schuin omhoog door de Paternostersteeg, waar eens de Warmoesstraat een dijk was; langs de Oude Kerk waar de aflevering *Moord op de Wallen* is opgenomen; en langs het pandje van Manke Miep, waarboven Magere Josje met Joop S. leefde totdat zij werd vermoord.

In café Dijk 120 is de bardame nog eens door een taxichauffeur achter de bar doodgeschoten. En andere cafés op de Zeedijk zijn door de politie ook weleens schoongeveegd. Via café de Haven van Texel, waar Finse Hennie door een Noorse zeeman gruwelijk aan haar eind is gekomen, belanden we met de groep in café De Heffer bij het Baantjer-museum. Daar heffen we met onze gids een glas Napoléon cognac, het favoriete merk van rechercheur De Cock.

Blom, tot slot: 'Ja, dat is ook zo wat, we organiseren ook nog de Baantjer-speurtocht. Een groepje van vijf gaat dan op pad met een T(echnische)R(echerche)-koffertje, vergrootglas, vingerafdrukken-set en reageerbuisje. In dat buisje moesten ze vroeger een bodempje Napoléon cognac verzamelen. Maar die opdracht hebben we veranderd in grachtenwater... Want al die gratis bodempjes cognac, dat werd de cafés hier te duur.'

Advertentieprijsvraag

'We zullen ons eiland verdedigen, wat het ook zal kosten, we zullen vechten op de stranden, we zullen vechten op de landingsplaatsen, we zullen vechten in de velden en op de straten, we zullen vechten op de heuvels. We zullen ons nooit overgeven.'

Wie zei dit, vroegen we in het vorige nummer van ons blad, waarbij het ging om de naam van een hotel. Het antwoord was natuurlijk hotel Winston, want de afspraak was van Winston Churchill. De familie Wolfkamp, Sint Olofssteeg 6-3, kan binnenkort het boek 'Churchill en de Nederlanders' geschreven door de oud-eindredacteur van dit periodiek, Oebele de Jong, tegemoet zien.

Onze nieuwe vraag luidt: hoeveel adverteerders staan er in dit nummer van d' Oude Binnenstad die net als deze krant een apostrof in hun naam voeren?

Mail uw antwoord naar redactie@oudebinnenstad.nl. Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we opnieuw een toepasselijk cadeau.

On-set/Off-set

Op 1 juni werd in hotel The Grand de foto-expositie 'On-set/Off-set' geopend. In de tentoonstelling nodigen de fotografen Stefano De Luigi, Derek Hudson, Alain Loison en Emanuele Scorcelletti de bezoeker uit een kijkje te nemen op de set van internationale filmproducties. Er zijn foto's te zien van onder andere Sharon Stone, Woody Allen en Quentin Tarantino.

Nieuw lokaal

Op 26 mei opende burgemeester Van der Laan het proeflokaal van brouwerij De Prael in de Oudezijds Armsteeg. Dit nieuwe lokaal biedt ruimte aan gasten die hier een 'Johnny', 'Heintje', 'Willeke' of ander lekkers komen drinken. Bovendien sluit het lokaal direct op de brouwerij aan, zodat bezoekers zicht hebben op de brouwketels.

Hartjesdagen Zeedijk

Dit jaar vallen de Hartjesdagen op de Zeedijk in het weekend van 20 en 21 augustus. Op zaterdagmiddag klinken tijdens het succesvolle *Ope-raam* aria's en duetten uit de open ramen. Zondagmorgen volgt de buurtbrunch en zondagmiddag zijn tijdens *Flaneren met Dames en Heren* verklede mannen en vrouwen te bewonderen, uit wie een deskundige jury het Hartje van de Zeedijk 2011 kiest.

Rond de Hartjesdagen is in diverse etalages *Kunst op de Zeedijk* te zien, georganiseerd door Vereniging de Zondagsschilders. Ook staat circus Rigolo weer op de Nieuwmarkt; in de piste treden daar op dinsdag 23 augustus, in de *prominenten-voorstelling*, buurtgenoten op – tot hilariteit van het publiek.

XXXXXX
C

Gemeente Amsterdam Stadsdeel Centrum

Wilt u informatie over stadsdeel Centrum (zoals openingstijden loketten, digitaal loket, nieuwsberichten of projecten in de openbare ruimte)? Kijkt u dan op de website: www.centrum.amsterdam.nl

U kunt het stadsdeel telefonisch bereiken op het informatienummer 14 020. Maar u kunt ook mailen naar: stadsdeel@centrum.amsterdam.nl

Heeft u vragen over afval, grofvuil, bestrating of groenvoorziening, dan belt u met de Reiniging van het stadsdeel: tel. 020 551 9555. U kunt ook mailen naar: reiniging@centrum.amsterdam.nl. Meer informatie vindt u op: www.centrum.amsterdam.nl/afval.

Bezoekadres van het stadsdeel:
Stadhuis, Amstel 1, 1011 PN
Postadres:
Postbus 202, 1000 AE Amsterdam
www.centrum.amsterdam.nl

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?

Kijk op
www.ptamsterdam.com
voor de cruise kalender!

BRIDGES FINS & VINS

AMSTERDAM
WWW.BRIDGESRESTAURANT.NL

Bridges: Hollandse vis met een Franse twist!
Het moderne en trendy restaurant schenkt speciaal samengestelde wijnarrangementen en vintage champagnes. De aangrenzende Vinothèque, waar de sommelier de wijnen proeft en selecteert, geeft u de mogelijkheid om privé te dineren. Sea you!

SMAKELIJK AMSTERDAM
DOOR JOHANNES VAN DAM

10-

Bridges | Oudezijds Voorburgwal 197 | Amsterdam | 020 555 3 560 | valet parking aanwezig

JOAQUIM DA SILVA
Simply the finest Portuguese food

RESTAURANTE PORTUGUÊS De Portugees

Zeedijk 39a
tel. (020) 427 20 05

info@deportugees.com
www.deportugees.com

HOUT EN PLAAT MOOI OP MAAT

H

Houthandel Schmidt bv

O.Z. Achterburgwal 53-55
1012 DB Amsterdam
Tel. (020) 624 27 65 (020) 622 66 61
Fax: (020) 623 92 59
e-mail: houthandelschmidt@hetnet.nl
Maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 u.
Met eigen aanlegsteiger,
dus ook per boot bereikbaar

OOK VOOR PVC, IJZER- EN ELEKTRAWAREN

AMSTERDAM-AMSTELLAND

AA

Iets gezien? Iets gehoord?

Meld u aan voor mail-alert

De politie doet alles om daders van misdrijven op te sporen. U kunt daarbij helpen. Informatie over het signalement van een dader of de beschrijving van een vluchtauto kunnen net het puzzelstukje zijn, dat nodig is om een misdrijf op te lossen.

Meld u aan voor mail-alert, surf naar:

www.depolitiezoekt.nl

« waakzaam en dienstbaar »

Welkom bij Irish Pub “Durty Nelly’s”

Warmoesstraat 115-117,
1012 JA Amsterdam

Smaakvolle Ierse inrichting met een gezellige atmosfeer.
Diverse Ierse bieren e.a. op tap.

All Sport live on Big Screen

Iers ontbijt vanaf 12.00 uur.
Dagelijks lunch/diner menu vanaf 12.00 uur.

Regelmatig levende muziek (vrijdag en zaterdag 22.00 uur)

Voor verdere informatie kunt u bellen 020-6380125.
Open zondag t/m maandag 9.00 - 1.00 uur,
vrijdag en zaterdag 9.00 - 3.00 uur.

Theatre de coiffure

www.theatredecoiffure.nl

Haircontrast

HairContrast is een nieuw extensionsysteem van de beste haarkwaliteiten die er in de markt verkrijgbaar zijn.

MATRIX

Welkom in de wereld van Matrix. Matrix de nr. 1 in Amerika op het gebied van professionele haarverzorging.

Mildcolour

Delicate permanente kleurcrème zonder ammoniak, verrijkt met proteïnen uit katoen en arganolie.

Fady is uw gastheer bij Theatre de Coiffure, een bijzondere kapsalon waar knippen tot een kunst is verheven. Fady is geen gewone haarstijl, hij is een haartovenaar. Hij begrijpt de kunst van knippen, kleuren en stileren tot in de fijnste details en zal u verrassen door zijn bijzondere inzichten.

Openingstijden

ma, wo, do & vr: 9:30-18:30 / za: 10:00-17:00
dinsdag & zondag gesloten

Rozengracht 11 Amsterdam, 020 6263351

DE SCHROEF

ijzerwaren &
gereedschappen

IJzersterk in:
gereedschap, machines,
elektra, sleutels & sloten,
bevestigingsmateriaal.

Topmerken:
Knipex, PB, Festool, Metabo,
Lips, Mul-T-lock, Sigma, Histor

O.Z. Voorburgwal 101,
1012 EM Amsterdam
tel: (020) 638 50 50
fax: (020) 638 50 65

Openingstijden:
ma, di, do, vr: 8:30-17:00,
za 9:30-13:00,
wo gesloten

Wij vergroten uw mooiste vakantiefoto's tot het formaat:

A4 (21x29,7cm)	€ 0,75
A3 (29,7x42cm)	€ 1,50
A2 (42x59,4cm)	€ 10,00

kontante betaling / alle prijzen zijn exclusief 19% BTW

Aanlevering van uw
origineel digitaal of
als een fotoafdruk.

Vaak klaar terwijl u wacht

Er bestaat de mogelijkheid om voor een kleine meerprijs uw A3 en A4 foto's met een metaal ringbandje en 2 transparante kartjes als een mooi boekje in te binden

MISSCHIE WEL DE
GOEDKOOPSTE
PRINTS IN AMSTERDAM

LAUNDROMAT HAPPY INN

Open 7 dagen per week
8 AM - 10 PM

The best value in town
WARMOESSTRAAT 30
1012 JE AMSTERDAM
(020) 624 84 64
happyinn@planet.nl

De boekverkopers van de Oudemanhuispoort

Snoopy of Winnie de Pooh

'Het is dat ik over een paar maanden mijn AOW krijg, anders zou ik het financieel niet kunnen bolwerken.'

De boekverkopers in de Oudemanhuispoort zuchten onder de teruglopende boekenverkoop. En al die honderden studenten dan die dagelijks voorbijkomen?

'Bij ouderejaars komt het voor dat ze iets kopen wat zijdelings met de studie te maken heeft. Maar dat zijn uitzonderingen.'

Peter Overdijn (l) en Frans Roggen

Ook op een zonnige vakantiedag heerst er rust in de Oudemanhuispoort. Een soort sereniteit zelfs, zoals in een kerk of bibliotheek, want niemand spreekt luid in deze openbare ruimte en geen rechtenstudent haast zich vandaag naar de collegezaal. De passanten zijn op één hand te tellen. Aan de zijkant bietsen de boekverkopers in de Poort een sigaretje van elkaar. Met zijn boekenstalletjes vormt de Oudemanhuispoort de monumentale verbindingsgang tussen de Oudezijds Achterburgwal en Kloveniersburgwal, en halverwege die gang biedt een rustieke zijdeur toegang tot de binnentuin van de juridische faculteit van de Universiteit van Amsterdam.

De handel in boeken vindt hier al sinds tijden plaats. Precies gezegd: sinds 1875, toen de toenmalige (boeken)markt op het Rembrandtplein moest wijken voor het standbeeld van zijn naamgever en deze verplaatst werd naar de Poort.

Ook alle boekverkopers zijn trouwens al flink op leeftijd. Hun korps kent nauwelijks verloop, iedereen heeft hier al jaren zijn stekje en doet dat plekje alleen van de hand bij het bereiken van een zéér oude dag. Een goed teken, zou je denken.

Toch zijn de verkopers somber.

Boekhandelaar Peter Overdijn beklagt zich over de continue terugloop in de verkoop en ziet het zwart in. Hij vreest zelfs tot de laatste generatie verkopers in de Poort te behoren. 'Gelukkig krijg ik over een paar maanden mijn AOW, anders zou ik het financieel niet meer bolwerken.'

Ondanks dit alles verkeert de onderlinge sfeer niet in mineur. De mannen vormen één front en helpen niet alleen de kopers, maar ook elkaar. Na gedane zaken drinken ze gezamenlijk een glaasje Ricard, in café De Doelen aan de overkant.

Ook hun verhuurder, de UvA, oogst louter vriendelijke woorden. De huurprijs ligt namelijk laag. Wel moeten de stalletjes minimaal viermaal per week open zijn, omdat de UvA niet wenst dat ze enkel als goedkope opslagruimte worden gebruikt. Geen probleem, de stallen zijn bijna iedere dag open. De lage

huur is trouwens de reden dat ze überhaupt nog bezet zijn.

Veel zwaarder drukken de lasten op de andere boekwinkels in het centrum, zelfs op de grootste. Dat komt door de hoge huur voor hun winkellocatie. Er zijn dan ook veel antiquariaten met hun winkel op de Wallen gestopt.

Ontlezing

Frans Roggen deelt de droefgeestige visie van zijn collega op de boekenbusiness. 'Boekwinkels verkopen ook alleen nog maar de top tien. En het antiquariaat ziet zijn verzamelaars uitsterven, letterlijk.'

Weinig lovend zijn ze over de leesgierigheid van de nieuwe generatie. Er is duidelijk sprake van 'ontlezing', met de vloed aan nieuwe media. 'Als jongeren al lezen, willen ze alleen kopen wat vandaag uitkomt en wordt aangeprezen.'

Maar de studenten toch niet?

Roggen: 'Ook bij studenten is de interesse niet groot. Sommige studenten, vooral eerstejaars, vragen om Snoopy of Winnie de Pooh. En ouderejaars kopen soms iets dat zijdelings met de studie te maken heeft, maar dat zijn uitzonderingen. Als ze net college hebben gehad, lopen ze sowieso naar buiten zonder aandacht voor de boeken. Dan moeten ze eerst hun telefoon checken, die twee uur lang heeft uitgestaan op last van de professor.' Roggen zegt het met een cynisch lachje.

Dit leidt meteen naar de andere oorzaak van de verkoopmisère: het internet. 'Een internetwinkel kun je onderhouden vanuit een loods op een industrieterrein in Diemen. Studenten laat je de catalogi bijhouden. Daar is geen kunst aan.'

Heeft hij dan zelf nooit gedacht aan die simpele verkoopmogelijkheid?

Roggen, resoluut: 'Nee. Maar dat heeft niets met principes te maken. Als ik naar een scherm had willen turen, was ik wel in een kantoor gaan werken.'

Op de werkomgeving in de Poort valt inderdaad niets aan te merken. Ook op deze plek lijkt de invloed van het 1012-project merk-

baar. Roggen: 'Junks zien we hier nooit meer. Die zijn de Poort uit, terwijl veel junks hier vroeger sliepen. Dan begon je 's ochtends in de hasjdampen en voedselresten. Nee, ze worden niet gemist.'

Het enige ongemak dat de verkopers nog wel eens zien, zijn fietsers die denken hier voorbij te kunnen crossen.

Das Kapital

Eenmaal per week staat Overdijn met zijn handel ook op het Spui. Naar die boekenmarkt komt men speciaal voor de boeken, en dat loopt dan ook beter.

In de Poort lopen volgens Overdijn echter vooral toevallige passanten. 'Ik had laatst mensen, die al 25 jaar op de Zwanenburgwal wonen. Die waren hier nog nooit geweest. Ze zeiden zich te verbazen dat wij hier zitten.' Veel passanten 'prikken' inderdaad vriendelijk in de boeken, maar uiteindelijk vertonen de meesten weinig oprechte interesse.

Roggen: 'Als je een praatje met ze begint, zitten er soms echte kenners bij. Maar dat zijn de toevalstreffers.' Als voorbeeld noemt hij de jongedame die laatst vriendelijk door zijn boeken neusde. 'Je weet wel: ruzzakje en flesje water. Ze vroeg mij naar *Das Kapital* van Marx. Bijna verontschuldigend zei ik dat ik alleen de driedelige, onvertaalde Gotische versie had, inclusief voetnoten. Zegt zij: maar naar die versie ben ik juist al heel lang op zoek! Ze kocht ze direct.'

Als tegenhanger noemt hij de 'Marlboroman', de Amerikaan die een prentenboekje over het werk van Rembrandt kocht. Na zijn aankoop wilde de Amerikaan zekerheid dat dit toch écht een bekende schilder was. Het boekje moest dienstdoen als Amsterdams souvenir. 'Ongelofelijk: de man had nog nooit van Rembrandt gehoord.'

En dan het verhaal over de 'barbecueypes', van wie één dame achterbleef om gefascineerd naar een boek te staren. Eerst de kaft, vervolgens de binnenkant. Enthousiast riep zij haar doorgelopen reisgezellen toe om terug te komen. 'Look, this book has all expla-

nations of all words.' Haar fascinatie gold een Engels-Engels woordenboek – zo iets had zij kennelijk nog nooit gezien.

Met ongeletterden heeft Roggen overduidelijk een haat-liefdeverhouding. Zo was daar ooit een Amerikaan die een bijbel uit 1776 bekeek, met een flink beschadigde leren kaft, en niet kon geloven dat dit antieke kleinoed maar veertig euro hoefde te kosten. Ondanks Roggens mondelinge bevestiging van jaartal en prijs wenste de koper ook een schriftelijke verklaring, die ook zijn Nederlandse gastheer moest ondertekenen. Dit alles om te voorkomen dat de koper op Schiphol als kunstsmokkelaar zou worden gearresteerd.

Roggen mist zulke rare Amerikanen en ziet ze zelden meer. 'De middenklasse in de VS is door de financiële crisis helemaal weggevaagd. En de groeiende groep Zuid-Europese toeristen leest alleen in de eigen taal – die koopt helemaal niets.'

Digitaal

De boekhandel vanuit de Poortstallen wordt in haar voortbestaan bedreigd, zoveel is na ons gesprek met de verkopers wel duidelijk. Zou hun generatie op enig moment geen opvolging meer vinden, dan zou een stuk folklore in de buurt verdwijnen. Voor de traditionele boekhandel lijkt het onmogelijk hiertegen een vuist te maken. Die verliest zelf al terrein, door omstandigheden die zij op geen enkele wijze kan beïnvloeden.

Over verlies van terrein gesproken: was er laatst niet een boekenhuisbestemming gesneuveld op het Binnengasthuisterrein? Misschien kan de UvA van haar terreinnood een deugd maken, juist nu er ook sprake is van verregaande digitalisering. De boekenstalletjes kan zij wellicht vullen met computerservers vol giga- en megabytes aan boeken, waar de studenten deze boeken kunnen komen downloaden.

Zo kan de boekenbestemming van de Poort toch nog behouden blijven – ook al zullen Roggen en Overdijn ongetwijfeld gruwen van dit futuristische toekomstbeeld.

Massatoerisme zet binnenstad onder druk

De stad als consumptieartikel

> Vervolg van pagina 1

Pretpark

maken een speurtocht met allerlei ondoorgroende opdrachten en met vragen waarmee buurtbewoners worden lastiggevallen. En straten raken ontvolkt, omdat de verhuur aan toeristen meer oplevert dan aan gewone Amsterdammers.

'Tourist menu'

Massatoerisme zet het dagelijks leven in de binnenstad steeds verder onder druk. Dat komt niet alleen door de almaar groeiende aanwezigheid van bezoekers van de stad die zich te voet, per huurfiets, met de *hop on & off bus* of in de fietstaxi door de toch al beperkte openbare ruimte van de oude binnenstad moeten wurmen. Het komt ook doordat winkels zich steeds meer richten op toeristen, bijvoorbeeld door de verkoop van souvenirs.

Er zijn cafés die enkel nog Engels voetbal vertonen en Engelstalig personeel in dienst nemen, en restaurants die zich zelf aanprijzen met 'tourist menu'. Op de vraag waarom ze zich niet eens op een ander publiek richten, op Amsterdammers bijvoorbeeld, is het antwoord: omdat hier alleen toeristen komen. Zo is het een *selffulfilling prophecy* geworden: inwoners van de stad komen steeds minder in delen van de binnenstad omdat alles op toeristen is gericht, en ondernemers richten zich alleen op toeristen omdat de *locals* er niet meer komen.

Irritatie-index

Amsterdam is niet de enige stad in Europa die worstelt met een overdosis toerisme. Op de Universiteit van Wageningen is er zelfs een irritatie-index voor ontwikkeld. Daarin worden vijf fases benoemd. In de eerste fase zijn inwoners blij met het toerisme. Er valt geld aan te verdienen en ook worden er persoonlijke contacten gelegd. In de tweede fase worden de contacten al een stuk zakelijker. Toeristen zijn niet meer zo interessant, maar je kunt er goed aan verdienen.

In de derde fase is er steeds meer sprake van irritatie. De lokale bevolking verdient nog wel aan het toerisme, maar de richting en de ontwikkeling ervan wordt steeds vaker bepaald door externe partijen: denk aan hotelketens en internationale touroperators. Bovendien zijn de lokale voorzieningen ontoereikend voor de vele toeristen.

In het vierde stadium gaan bewoners openlijk protesteren. Toeristen krijgen overal de schuld van en vaak verschijnen teksten op de muur met '... go home'. De laatste fase is die van bezinning. Vaak verliest een bestemming zijn aantrekkelijkheid en daarmee zijn concurrentiepositie. Men gaat bekijken of er niet andere, betere manieren zijn om de toerist of een ander soort toerist te behagen. Deze fasen zijn overal in Europa wel te herkennen.

Bom

Neem bijvoorbeeld Brugge. Het goed geconserveerde Vlaamse stadje trekt jaarlijks zo'n twee miljoen bezoekers vanuit de hele wereld. Veel meer dan Amsterdam is Brugge op toerisme georiënteerd geweest: vanaf het eind van de negentiende eeuw hebben verschillende autoriteiten Brugge als toeristische bestemming ontwikkeld en gepromoot. Dat heeft het stadje bepaald geen wind-eieren gelegd, maar in 't begin van de jaren negentig barstte er de bom.

Binnenstadbewoners verenigden zich in SOS Brugge en keerden zich massaal tegen de overlast van touringcars, die destijds nog vrij toegang tot het centrum hadden, en tegen de ongeremde bouw van hotels. De politiek antwoordde met verkeersbeperkende maatregelen, een stop op hotels in de binnenstad en later op de verhuur van appartementen aan toeristen. Door de kandidaatstelling van Brugge als culturele hoofdstad in 2002 probeerde het stadsbestuur uit te dragen dat Brugge wel meer te bieden heeft dan een mooie hoop oude stenen.

Over het succes daarvan lopen de meningen uiteen. In een onderzoek naar de leefbaarheid in het historisch centrum van Brugge van enkele jaren geleden beklagden de respondenten zich erover dat op de Markt, het centrale plein in Brugge, nog maar één café te vinden was waar de plaatselijke bevolking welkom was.

Bikini's

Ook in Barcelona, dat sinds de Olympische Spelen in de wereldtop van de toeristische bestemmingen staat, keren zich steeds meer binnenstadbewoners tegen het toerisme. Zo maken zij zich sterk voor een opknappbeurt van de Ramblas. Deze beroemde boulevard is in enkele decennia van een flaneerparade en ontmoetingsplek voor de lokale bevolking verworden tot een pretpark waar de gewone Barcelonees zich met goed fatsoen niet meer wil of durft te vertonen.

In de afgelopen zomer doken er 's nachts straat-schilderingen op in de oude binnenstad: trottoirs werden verdeeld in een deel voor de lokale bevolking en een deel voor toeristen. Dat ging veel Barcelonezen veel te ver, maar de gevolgen van het massatoerisme staan wél weer hoog op de agenda. Het stadsbestuur heeft intussen het verbod op bikini's en onbedekte bovenlijven in de binnenstad nieuw leven ingeblazen.

Bloemenmarkt

Daar waar in Brugge en Barcelona de stadsbesturen pogingen doen om de excessen van het massatoerisme een beetje in te dammen, wordt het toerisme in Rome geen strobreed in de weg gelegd. Campo de Fiori, de bloemenmarkt, was nog niet zo lang geleden een voedsel- en warenmarkt voor de binnenstadbewoners. Nu is de plek verworden tot een groot uitgaansplein, waar duizenden jongeren - binnenlands en buitenlands - zich te goed doen aan grote hoeveelheden drank.

Groots(t)e gidsenonzin

'Naast de bordelen staat een dagverblijf voor de kinderen van de prostituees. Zo kunnen deze vrouwen blijven werken.'

'U bent nog net op tijd om de hoeren te zien, want over een paar maanden zijn alle bordelen opgeheven.'

Rijke buitenlanders kopen op grote schaal appartementen op om ze als pied-à-terre te gebruiken; projectontwikkelaars en hotelketens verbouwen palazzi's en oude appartementencomplexen tot luxe-hotels. Gevolg: het aantal inwoners in het centrum daalt tot onder een kritiek punt, waardoor buurtwinkeltjes en andere buurtvoorzieningen niet langer kunnen overleven. Daardoor ontvluchten nog meer mensen het centrum, enzovoort en zo verder. Wat overblijft is een stad als consumptieartikel: zonder identiteit of eigenheid, met een gestandaard-

seerd aanbod van winkels en horeca, en nauwelijks nog verschillend van andere toeristische topbestemmingen. Maar ook in Rome keren steeds meer binnenstadbewoners zich tegen de annexatie van de stad door het massatoerisme.

Balans

Is Rome het voorland van Amsterdam? Volgens Machteld Ligtveld van de Amsterdam Tourist Board is men als de dood voor Romeinse of Bruggiaanse

'Vanwege de vele prostituees werd hier een kerk gebouwd, waar matrozen na hun slechte daad direct een aflat konden kopen.'

'Hier stond in de middeleeuwen een guillotine. De koppen die hier werden afgehakt, rolden zo de Bloedstraat door. Vandaar de naam Bloedstraat.'

Nepdopedealers

Lucratieve business leidt tot ernstige overlast

Hoe meer toeristen, hoe meer nepdopedealers. Het lijkt wel of sinds kort de nepdopedealers onze buurt overspoelen. Toch bestaat het probleem al jaren. Ze zijn alleen een stuk zichtbaarder geworden, nu de echte dealers vrijwel uit het straatbeeld zijn verdwenen.

Ze zijn dagelijks, maar vooral in de weekenden en op hoogtijdagen te vinden in onze buurt: de nepdopedealers. Het zijn vrijwel uitsluitend jonge mannen, voormalige drugsdealers die in de helft van de gevallen zelf verslaafd zijn, die toeristen aanspreken met de vraag of ze geen belangstelling hebben voor dope. Alleen is hun 'dope' gemaakt van gestampte muisjes of aspirine; dat lijkt wel op echte drugs, maar is het niet.

Natuurlijk, dan moeten toeristen maar niet zo stom zijn om met deze lui in zee te gaan. Ze worden er ook voor gewaarschuwd, maar het gebeurt toch en het levert een enorme overlast op voor de buurt. Het blijft namelijk niet bij de verkoop van nepdrugs maar loopt vaak uit op roof, zakkenrollerij, bedreiging en geweld. Bovendien worden bewoners daarbij geregeld getreiterd en geïntimideerd. De handel in nepdope bestaat al veel langer dan vandaag, maar is vrijwel onuitroeibaar. Dat heeft alles te maken met de enorme winsten die met deze business worden behaald. Wijkteamchef Piet Kelder van bureau Beursstraat: 'Als een dealer zich een beetje inzet, kan hij op een avond zo'n duizend euro verdienen.'

Afschrikken

Vanaf 2007 tot de herfst van 2010 heeft de politie meer dan 1500 personen opgepakt die zich bezighielden met deze zeer lucratieve windhandel. Daarbij gaat het om mensen die voor de eerste keer voor dit vergrijp zijn aangehouden. In die periode werden ook vierduizend verbaalen uitgeschreven.

Wat kan de politie doen tegen de nepdopedealers? Oppakken op grond van overtreding van de Opiumwet is onmogelijk, omdat er immers geen opium of aanverwante drugs worden verhandeld. Wel is er een algemene plaatselijke verordening (APV) op grond waarvan de Wallen zijn aangewezen tot dealeroverlastgebied (dog). Op grond van deze APV kan de aangehouden dealer de eerste keer voor drie

Er wordt openlijk gehandeld

maanden uit de buurt worden verwijderd. Valt hij in herhaling, dan mag hij zich vervolgens een half jaar niet meer vertonen op de Wallen.

Probleem is alleen dat het wel een week of drie, vier duurt voordat een dergelijke maatregel van kracht wordt. Al die tijd kan de dealer dus nog rustig door de buurt blijven wandelen.

Ook de boete, die sinds februari 250 euro bedraagt, zal niet echt afschrikken omdat de politie geen beslag kan leggen op het geld van de nepdealer.

Illusie

Veel van de veroordeelden ziet de politie weer snel terug op straat. Inmiddels is er een top vijftig van veelplegers samengesteld. De nummer één op die lijst is al 38 keer opgepakt. Ook blijkt dat zodra er een dealer is afgevoerd, zijn plaats vrijwel direct ingenomen door een nieuwe handelaar. De reden ligt voor de hand: het is uitermate lucratieve business.

Volgens Carolien Köppen, programmamanager Veiligheid van Stadsdeel Centrum moeten we dan ook niet de illusie hebben dat het probleem van de nepdopedealers helemaal zal verdwijnen. 'We zijn al jaren bezig met dit onderwerp. Doordat de verslaafden weg zijn, zijn die andere vormen van dealen en overlast die er eigenlijk altijd al waren nu veel zichtbaarder geworden, denk ik. We kunnen het verminderen. We willen in ieder geval niet meer dat een kleine groep overlast veroorzaakt.'

Rust tot de volgende schreeuw

Het is iets wat de bewoners van 'pretpark de binnenstad' mateloos irriteert en waar door politicooloog en binnenstadbewoner Joost Smiers een mooie term voor is uitgevonden: zwerflawaai. Herrie die plotseling opduikt – gillende mensen, keiharde muziek – en die weer zal verdwijnen, maar onduidelijk is wanneer.

Op 26 mei werd er een bijeenkomst over dit onderwerp gehouden in De Balie. Aanwezig waren onder andere de GGD, de dienst Milieu Toezicht, de politie en bewoners. Echte harde gegevens zijn er niet over zwerflawaai, maar het lijkt onmiskenbaar toe te nemen de laatste jaren. Heeft de bijeenkomst iets opgeleverd? Initiatiefnemer Smiers: 'Ja. Op de bijeenkomst zijn een aantal aanbevelingen gedaan zoals het aanpassen van de APV – geen versterkte muziek meer op boten – tot versterking van het toezicht. Er ligt nu ook een motie over deze materie op tafel bij het stadsdeel waarin het bestuur wordt gevraagd om een uitwerking. In elk geval is er nu de erkenning dat het een probleem is. Dat is al een belangrijke stap voorwaarts. Nu stap twee. Hoe pakken we het effectief aan?'

toestanden. 'Het ATCB streeft, net als de gemeente, naar een balans tussen bedrijven, bezoekers en bewoners. Als alles op toerisme is gericht, wordt de stad een openluchtmuseum en dat is zeker niet de bedoeling.'

Daarom wordt er sinds enkele jaren geïnvesteerd in toeristische infrastructuur buiten het centrum, zoals het bouwen van hotels en het aanbieden van toeristische routes in verschillende stadsdelen. In de plannen van de Rode Loper (de herinrichting van het

Damrak) is met opzet, en tot onvrede van veel ondernemers, nagenoeg geen ruimte voor touringcars. Verder denkt Ligveld aan het reguleren van gidsen door een vergunningstelsel, om de enorme wildgroei aan rondleidingen tegen te gaan.

Toch zal men de druk van het toerisme blijven voelen. 'Want de meeste toeristen komen in de eerste plaats voor de grachtengordel – en die is niet groter dan hij is'.

'De naam Wallstreet is door Peter Stuyvesant vernoemd naar de Amsterdamse Wallen.'

'De wind trechtert hier met zulke kille vlagen door de straat, dat deze in de volksmond al snel Rusland ging heten.'

'De hekjes naast de wal zijn aangelegd op kosten van de verzekeraars, want voordien reed minimaal één auto per week de gracht in.'

'Als u naar het Anne Frankhuis gaat, kunt u het best de audiotour nemen. Die is ingesproken door Anne Frank zelf.'

Horecaman in hart en nieren

Levenslied van een duivenmelker

Dick Meijer (78), woonachtig in de Oude Hoogstraat, is onderhand de oudste horecaman en enige duivenmelker in de wijde omtrek. Dagelijks werkt hij hier nog vele uren in zijn café De Tapvreugd, in goede gezondheid.

Zo moeder, zo zoon – want ook Meijers moeder bestierde al een café, namelijk De Ster op de Nieuwendijk. Ook deze stevige tante wist wat ze wilde en ook dit gezin woonde boven de zaak. Daardoor raakte haar zoon al vroeg met het horecaleven bekend.

Zijn bekende vader was Johnny Meijer, de accordeonist. Die speelde vaak op de Markthallen, wat petten vol kleingeld opleverde dat 's avonds aan de keukentafel werd uitgeteld. De veelzijdige musicus had wellicht de hele wereld kunnen veroveren, maar ja, hij was een honkvaste Jordanees die de Westerkerk wilde meenemen. Van zijn grootvader heeft Meijer het virus geërfd van de duivensport, toentertijd een veel beoefende volkssport. Boven op het pand aan de Nieuwendijk verscheen dus al heel snel een duivenhok. Via zijn bokssclub heeft Meijer zijn eer-

ste baantje op het abattoir gekregen, als opdraaier. Hij moest de dode koeien met een takel omhooghijsen: weliswaar het zwaarste werk, maar goed voor de conditie.

Surinamers

Begin jaren zestig is hij voor zichzelf begonnen, met de Broadway Bar in de Lange Niezel. Hij nam die tent over van een oude alcoholist. Aan schoonmaken en onderhoud was dan ook jarenlang niets gedaan en de koelkast vertoonde de mooiste paddestoelen. Meijer richtte de vliering in voor zijn duiven, bouwde er een hok op het dak bij en plaatste hoog achter de bar een levensgroot aquarium.

Door zijn muziek trok hij veel Surinamers aan. In het begin was dat dikke pret, maar toen de situatie op de Zeedijk uit de hand liep, werd het voor hem steeds moeilijker baas in eigen huis te blijven. Meijer wist het als ervaren krachtspporter en met zijn goed afgerichte bouwvier nog lange tijd vol te houden, maar een nieuwe zaak vond hij uiteindelijk in café De Tapvreugd, in de Oude Hoogstraat. Tot zijn verrassing bleek dit het clubhuis van een aantal ruwe klanten,

die er eerst op de bluftoer uit moesten worden gewerkt. Natuurlijk timmerde hij op het dak weer een duivenhok.

Pillenbrug

Helaas doken vervolgens de verslaafden op in Meijers straat; vooral de pillenbrug bij de Damstraat verzichte de sfeer. Maar dankzij zijn oplettendheid tijdens de veelvuldige wandelingen met zijn hond en zijn goede geheugen wist hij ook deze verkeerde elementen uit zijn kroeg te weren.

Ten slotte kreeg de Oude Hoogstraat nog te maken met 'balletje balletje'. Ook de Joego's probeerden in het café vaste voet aan de grond te krijgen, en het kostte heel wat diplomatie en bluf om deze zeer lastige groep buiten de deur te houden. Deze klanten poogden zich er een plaats te verwerven door in het begin het personeel om te kopen met vette fooien. Veel andere ondernemers hebben zichzelf op die manier tot slachtoffer gemaakt.

Gelukkig zijn we momenteel van de meeste probleem verlost. Het aantal verslaafden is sterk teruggelopen. En Meijer kan elke dag weer redelijk rustig aan de slag – in goede gezondheid!

Eeuwfeest De Roode Leeuw

Cadzandse broodpudding

Wie deze zomer op het Damrak een Roode Leeuw tegenkomt met een honderdjarig jubileumbord, kan gerust zijn. Het is directeur René Wildeman zelf, die aandacht vraagt voor het jubileum van zijn beroemde hotel-restaurant aan het Damrak.

Uniek is dat het huidige hotel De Roode Leeuw nog steeds in handen is van de nazaten van de oprichters. Elk ander hotel in Amsterdam is immers in de afgelopen honderd jaar weleens van eigenaar gewisseld. Dit hotel is self-supporting, kent geen leningen en is niet ingelijfd bij een grote hotelketen. Wildeman is de zevende directeur.

In de 15de eeuw was De Roode Leeuw al een vooraanstaande herberg; het oudste eigendomsbewijs dateert uit 1454. Dit pand bevond zich op de huidige locatie van Peek & Cloppenburg en werd in 1838 afgebroken. Vervolgens vinden wij op de Vijgendam 22 het Koffiehuis De Roode Leeuw, tot aan de afbraak in 1911. Op 16 oktober van dat jaar werd op de huidige plek, vlak bij de Dam, het gelijknamige hotel gevestigd door twee leden van de Raad van Beheer van de Amstel Brouwerij. Dit hotel De Roode Leeuw had in de kelder aanvankelijk kegelbanen en op de eerste verdieping feestzalen. Die zijn intussen verdwenen, evenals het grote biljart, terwijl het aantal kamers fors uitgebreid is. Het restaurant op de begane grond kreeg in 1935 een serre

Een trotse René Wildeman

met openslaande ramen en was daarmee het eerste overdekte terras van de stad.

Wildeman besloot bij zijn aantreden minder afhankelijk te willen zijn van toeristen door ook bedrijven binnen te halen. Hiertoe moderniseerde hij de hotelkamers en liet hij ook de receptie renoveren. Deze nieuwe focus op mensen uit de zakenwereld is goed gelukt. Vrijwel dagelijks zijn er grote zakendiners en blijven mensen uit het bedrijfsleven overnachten.

Daarnaast zijn er talloze toeristen en kan het restaurant, beroemd om zijn warme, nostalgische sfeer en oud-Hollandse gerechten, rekenen op een vaste clientèle. Op het menu staan onder meer erwtensoep met gestoofde suka-

de, stampotten, mosselen, Cadzandse broodpudding en een stroopwafelparfait.

Israëlische maffia

Wildeman is een geofend marathonloper, stijldanser en verwoed reiziger. In de zomermaanden komt hij regelmatig op de fiets van zijn woning in Heemstede naar Amsterdam. Naast manager van De Roode Leeuw is hij voorzitter van de ondernemersvereniging Damrak, lid van het Dagelijks Bestuur van de Vereniging Amsterdam City en betrokken bij de Vrienden van 1012.

Hij is positief over de aanpak van het 1012-project en blij met de uitkoop van de Israëlische maffia. Wel vraagt hij zich af of de vele Chinese exploitanten wel de beoogde kwaliteitsimpuls zullen genereren. Groot pluspunt zijn het nieuwe hotel The Exchange en het verdwijnen van de vele reclame-uitingen op het Damrak. 'Die slag is aardig gelukt,' vindt hij, 'maar we zijn er nog lang niet.'

Al met al ziet Wildeman de toekomst zonnig tegemoet. Het hotel heeft een geweldige locatie en aan klandizie geen gebrek. Op 16 oktober a.s. is het jubileumfeest in De Nieuwe Kerk; daarnaast komen er diners tegen historische prijzen, een fotowedstrijd en een eigen glossy magazine. Voor het honderdjarig bestaan is er een speciale website gelanceerd: www.deroodeleeuw100.com

Gladheidsbestijding kan beter

Deze winter weer glibberen en glijden?

Hoe komt zo'n redactie erbij om terwijl het hartje zomer is, een artikel op te nemen over gladheidsbestrijding in de winter? Last van een zonnesteek soms? Nou nee, maar ambtelijke molens draaien nu eenmaal langzaam. Als we de komende winter begaanbare, sneeuwvrije straten en stegen willen, moeten we iedereen nu alvast wakker schudden.

Het was vallen en opstaan afgelopen winter. Door sneeuwval en gladheid waren stoepen en straten onbegaanbaar. Een brug was een onneembare hinderenis geworden voor auto's maar ook voor voetgangers en fietsers. Zeker de ouderen onder ons konden een tochtje naar bakker of kruidenier wel vergeten. Reden: de bestrijding van de overlast door sneeuw en ijs schoot schromelijk tekort. Strooiwagens en sneeuwschuivers: het waren onbekende fenomenen in onze buurt. In straten waar normaal dagelijks wordt geveegd liet de reiniging het volledig afweten. Alleen de prullenbakken werden regelmatig geleegd. Maar ja, daar zat vrijwel niks in. Waar waren al die mensen, vroeg menigeen zich af. Hadden ze misschien ijsvrij? De reinigingsdienst, verantwoordelijk voor de sneeuw- en ijsbestrijding, wist telefonisch niets anders te melden dan dat we onze eigen stoepje moesten schoonmaken. Toegegeven, dat is inderdaad een verplichting waar nauwelijks iemand zich meer aan houdt. Maar dit ontslaat de door de belastingbetaler gefinancierde overheid er natuurlijk niet van zijn werk te doen. En dat is: de straten en de bruggen begaanbaar houden.

Draaiboek

In het beleidsplan Gladheidsbestrijding van stadsdeel Centrum van enkele jaren geleden staat dit ook met zoveel woor-

den net als op de website van het stadsdeel. Maar als het stadsdeel overduidelijk tekort schiet, hoe kan het dan van z'n burgers eisen dat hij z'n stoepje schoonhoudt?

Reacties vanuit het stadsdeelbestuur dat de verhalen niet kloppen, dragen niet echt bij aan vertrouwen dat het de komende winter beter zal gaan. Er is duidelijk een draaiboek nodig dat bij strenge winters zo uit de kast kan worden getrokken. En als het draaiboek al bestaat, wordt het in elk geval niet gebruikt.

Medewerkers die normaal een taak hebben bij het vegen en schoonspuiten van de straten dienen ingezet te worden om te strooien en sneeuw te ruimen. Waarom lukt het in Rotterdam wel om fietspaden en straten begaanbaar te houden, maar slaagt de hoofdstad daar niet in? Kom op bestuurders en verantwoordelijke ambtenaren, maak je er niet met een Jantje van Leiden van af en zorg dat we komende winter zonder glibberen en glijden over straat kunnen.

Anna feestelijk geopend

Begin april opende wethouder Lode-wijk Asscher (rechts op de foto) restaurant Anna in Warmoesstraat 111, ooit de woning van de humanist Dirck Volkertsz. Coornhert en tot voor een aantal jaren geleden in gebruik als drukkerij. Het restaurant, een initiatief van horecaondernemer Michiel Kleiss (links op de foto) die ook verantwoordelijk is voor brasserie Harkema in de Nes,

loopt door tot aan het Oudekerksplein. Restaurant Anna is volgens wethouder Asscher zo'n instelling die hij graag ziet op de Wallen omdat het een kwalitatieve impuls geeft aan de buurt. Alsof hij deze woorden van de wethouder wilde onderstrepen, beloofde Johannes van Dam het nieuwe restaurant prompt met een 10-

RESTAURANT DE ROODE LEEUW
HOTEL AMSTERDAM

Knip de bon uit en lever deze in voor 10% korting op uw lunch of diner (excl drankjes)

Damrak 93-94 1012 LP Amsterdam
Tel : 020 -555 06 66
Email:reservations@restaurantderoodeleeuw.nl
Website: www.restaurantderoodeleeuw.nl

een verborgen
schat

**Ons' Lieve Heer
op Solder**

Oudezijds Voorburgwal 40 Amsterdam
www.opsolder.nl

**HANS
DOUGLAS
HAIR**

IS VERHUISD NAAR
NH HOTEL BARBIZON PALACE

WOENSDAG T/M VRIJDAG: 9 - 21 UUR
DINSDAG EN ZATERDAG: 9 - 18 UUR
ZONDAG: 10 - 18 UUR
MAANDAG: 9 - 18 UUR

AMSTERDAM, PRINS HENDRIKKADE 50-72
020 - 627 30 37   020 - 556 45 64

**HOTEL
RESTAURANT
STADT
MÜNCHEN**

KONING VAN SIAM
THAI RESTAURANT

OUDEZIJDSVOORBURGWAL 42
sinds 1988

CONDOMERIE

Warmoesstraat 141
Amsterdam
tel 020 6274174
fax 020 6389265
condoms@condomerie.com

winkel
online shop
groothandel
deskundig advies
www.condomerie.com

WWW.CONDOMERIE.COM
CONDOOMSPECIAALZAAK

voor uw ramen

CAPSICUM
NATUURSTOFFEN

**CAPSICUM
NATUURSTOFFEN**
Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 6231016

Mathilde
Grand Café

GRAND CAFE MATHILDE
Dam 9
1012 JS Amsterdam
t. +31 (0)20 - 554 6114

KONINKLIJK GENIETEN
MET UITZICHT OP DE DAM

part of THE NH WORLD

DUTCH BUILDERS

**VASTGOED
MANAGEMENT**

**Gezondheidswinkel
Jacob Hooy & Co**

Kloveniersburgwal 10-12
1012 CT Amsterdam
telefoon 020 - 624 30 41

**DE KAASSPECIAALZAAK
WOUT ARXHOEK**

**De Winkel
voor de
kaasliefhebber**

DAMSTRAAT 19
AMSTERDAM
TELEFOON 622 91 18

**THE BULLDOGG
AMSTERDAM**

**MRB
LEATHER & RUBBER**

SHOPS
WARMOESSTRAAT 89 AMSTERDAM
MOTZSTRASSE 22 BERLIN

INTERNET
WWW.MISTERB.COM
V.O.O
WWW.MISTERB.TV

Wellsware Klein van binnen
zijn wij toch ruim van zinnen
Burgers & Boeren
Poolers & Hoeren
Kansrijken & Kansarmen
kunnen hier hun voeten wassen!

CAFÉ-BAR
DE STOOF
STOOFSTEEG 11-13

jemi

bloemenwinkel
warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

Aziatische trendshop

Nieuw in Chinatown

Een beetje wereldstad heeft ze, de Aziatische trendshops waar je het nieuwste van het nieuwste uit het verre Oosten kunt vinden. Meestal zijn die gekoppeld aan een webwinkel – want als iets een trend is, dan wel kopen via internet. In Londen vind je ze op bijna iedere straathoek. Nu is er als eerste in ons land ook zo'n trendshop op de Geldersekade, namelijk Asia Station.

Naast de vertrouwde traditionele winkels en restaurants worden in Chinatown steeds meer eigentijdse zaken geopend door jonge Chinese ondernemers. Ook Asia Station is daar een voorbeeld van. Al meer dan dertig jaar

zit de familie Chow met een boekwinkel annex miniwarenhuis op de Geldersekade, en nu hebben de kinderen Jason, Chiwah en Kevin in de naastgelegen ruimte hun trendshop geopend. In Asia Station vind je het allerlaatste op het gebied van Aziatisch design: hebbedingen zoals fraai vormgegeven eetstokjes, waar zelfs de ongeofende westerling mee om kan gaan, maar ook laptops en iPad-hoezen, kleding, sieraden en cosmetica. Zo is daar de cosmeticalijn *Two Girls*, bestaande uit lekkere luchtjes, lotions en crèmes, en gebaseerd op een product dat al in 1895 in Hongkong werd ontwikkeld als tegenhanger voor de toen in zwang zijnde, dure Franse merken.

De artikelen komen uit landen als Japan, Zuid-Korea, Indonesië, Thailand, Vietnam en uiteraard China. Op de website www.asiastation.nl is dit hele assortiment te bekijken en worden nieuwe trends toegelicht, via de bijbehorende webshop kunnen klanten de artikelen bestellen en in de winkel krijgen ook Aziatische kunstenaars de gelegenheid om hun werken te etaleren. Het hele idee van de winkel, webshop en galerie is door de Chows ontwikkeld in samenwerking met de Nederlandse mediaspecialist Peter van Os.

Asia Station zit op Geldersekade 100 en is ook te vinden op Facebook en Twitter (@Asia Station).

Het allerlaatste op het gebied van Aziatisch design

Tijd voor nieuwe plannen

UvA staat nu alleen in strijd voor bibliotheek

De slag om de bouw van een universiteitsbibliotheek op het terrein van het voormalige Binnengasthuis is een nieuwe fase ingegaan, nu het stadsdeel heeft besloten niet verder te procederen tegen het sloopverbod van de rechter. Hoog tijd voor nieuwe plannen die op brede ondersteuning kunnen rekenen.

Stadsdeel Centrum heeft zich onlangs in meerderheid uitgesproken tegen verdere steun aan de Universiteit van Amsterdam inzake de plannen voor het Binnengasthuisterrein. De UvA wil hier al sinds 1998 een bibliotheek bouwen. Daarvoor moeten verschillende panden die tot begin jaren tachtig in gebruik waren als onderdeel van het academisch ziekenhuis en die op de rijksmonumentenlijst staan, worden gesloopt. In 2009 heeft stadsdeel Centrum hier een sloopvergunning voor afgegeven. Monumentenorganisaties en buurtbewoners hebben toen bezwaar aangetekend bij de rechter. Die heeft de organisaties en bewoners gelijk gegeven en de sloopvergunning onlangs vernietigd. Tegen deze uitspraak heeft de UvA beroep aangetekend bij de Raad van State. Dit beroep wordt nu dus niet meer gesteund door stadsdeel Centrum, omdat een meerderheid van de raad zich er dit voorjaar tegen uitsprak. De UvA zal de strijd verder alleen moeten voeren, waardoor de bouw van de bibliotheek op losse schroeven is komen te staan. Ook buurtbewoonster Bettie Ruigrok heeft zich van meet af aan verzet tegen de plannen van de universiteit. 'Als die monumenten eenmaal weg zijn, krijg je ze nooit meer terug. Ze zijn uniek, het is onderdeel van het beschermde stadsgezicht. Vraagt men zich wel eens af wat de waarde is van al die gebouwen?

Ze vormen met elkaar een monument en wanneer je er weer twee gebouwen uit haalt, valt het hele complex in duigen.' Ruigrok: 'Mijn alternatief is dat ze de Oudemanshuispoort als entree gebruiken. Daar staat nieuwbouw uit de jaren zestig die wat mij betreft afgebroken kan worden – niemand vindt het geweldig. Net zoals het ontwerp voor de nieuwe bibliotheek. Zoals het er nu uitziet, kan dat gebouw overal ter wereld worden neergezet. Wanneer de Raad van State het beroep afwijst, moet de UvA met een nieuw plan komen. Dat is er natuurlijk, want een goede bestuurder heeft altijd een uitweg.' Buurtbewoner Bert Nap: 'Het project is achterhaald. De bibliotheek anno 2011 is een andere dan die waar men destijds in 2001 mee is begonnen. Dat heeft de rechter ook in zijn uitspraak gezegd. Wanneer de Raad van State deze uitspraak vernietigt, ben je er nog niet. Dan begin je weer van voren af aan. Op die manier gaat het nog heel lang duren.' Nap: 'Daarom is iedereen erbij gebaat dat er nu een plan wordt gemaakt dat breed wordt gedragen. Door het stadsdeel, de bewoners etcetera. De buurt staat open voor een positief traject. Laten we dat organiseren. We zijn klaar voor het opzetten van een project waarbij de bestaande bebouwing in stand blijft. Dit vraagt gewoon om een prachtig plan, het ligt voor je neus, het is allemaal in eigen bezit, je struikelt over de mooie gebouwen. De buurt heeft niets tegen de UvA. Sterker nog: de buurt vindt de UvA een geweldig instituut, maar men is tegen de sloop van twee panden. Stop met die Raad van State en ga aan de slag met een alternatief. Doe wat met die monumenten, daar zijn we juist zo trots op!'

Willem de Jong van Poelgeest

Waag en Nieuwmarkt

De huidige Waag is ooit gesticht als Sint Antoniespoort. Van deze stadspoort aan de oostzijde van de stad werd de eerste steen gelegd op 28 april 1488, zo vermeldt althans een gevelsteen in een van de torens. Dit belangrijkste middeleeuwse bouwwerk van de stad was onderdeel van de laat-vijftiende-eeuwse ommuring, stond in het water en werd door een ophaalbrug verbonden met de Sint Antoniesdijk. Maar na de stadsuitleg van 1585 werd de stadsmuur overbodig. Omdat bovendien de aanvankelijke waag op de Dam te klein was geworden, werd de stadspoort in de lente van 1617 omgebouwd tot waag. Het oorspronkelijke aanzien bleef grotendeels bewaard. Wel werden een paar spitsen en torentjes toegevoegd en kreeg het binnenplein een dak.

Het water aan de zijkanten werd gedeeltelijk gedempt, waardoor het gebouw deels onder de grond verdween en veel lager leek dan voorheen. In 1614 kwam hier een groot marktplein. Dit werd verdeeld in vakken, waar diverse branches hun verkopen hielden, elk in hun eigen vak. Zo ontstonden een boter-, kaas- en eierenmarkt; een lapjesmarkt; een meubelmarkt; en tussen de Koestraat en Barndesteeg een kruidenmarkt.

In de Waag werden tabak, geschut en ankers gewogen, terwijl de bovenverdieping dienst deed als wachthuis voor de schutterij en als vergaderplaats voor de koekenbakkers-, schilders-, smids-, metselaars-, chirurgijns- en schoenlap-

persgilden. Elk daarvan had zijn eigen ingang. Aan de zuidzijde lag de toegang tot het 'Theatrum Anatomicum', waar de chirurgijns lesgeven in ontleedkunde. Rembrandt schilderde hier zijn 'Anatomische les' van dr. Nicolaes Tulp (in 1632) en van dr. Joan Deyman (in 1656).

Het gebouw fungeerde tot 1819 als waag. Daarna werd het gebruikt als scherm school, kantoor voor de cholera-commissie, werkplaats voor stadsolieverlichting, meubelmakerij en brandweerkazerne. Vanaf 1926 was hier het

Amsterdams Historisch Museum gehuisvest en in 1932 kwam daar het Joods Historisch Museum bij. Het eerste verhuisde naar het voormalige Burgerweeshuis in de Kalverstraat, het tweede werd ondergebracht in de Hoogduitse synagoge aan het Jonas Daniël Meijerplein. Tegenwoordig herbergt De Waag een café-restaurant en een Maatschappij voor Oude en Nieuwe Media. Eén toren – die met de gevelsteen – is in juli 2009 licht verzakt en wacht op een stevigere fundering.

Alarm: 112

Politie:	
Niet spoedeisend	0900-88 44
Wijkteam Beursstraat:	
Buurtregisseur	
Noordelijke Burgwallen:	
Rob Oosterbaan	06 53 87 93 92
Brandweer:	
Alarmnummer	621 21 21
Centraal Bureau	692 93 94
Gezondheidszorg:	
GG&GD (Ambulance)	555 55 55
Eerste hulp (OLVG)	599 30 16
Centr. Doktersdienst	592 34 34
Kruispost	624 90 31
Dierenambulace	626 21 21

Gemeente Amsterdam:	
Internet:	www.amsterdam.nl
Stadhuis	552 91 11
Horeca Overlastlijn	421 45 67
Milieudienst	551 34 56
Ombudsman	625 99 99

Stadsdeel Centrum:

Internet: www.centrum.amsterdam.nl	
Algemene informatie	140 20
Meldpunt Zorg & Overlast	552 44 42
Reiniging, bestrating, groenvoorziening	551 95 55
Inspectie Bouwen en Wonen	
ma/vrij 09:00-10:00	552 46 30

Nuon (Energie Noord West):

Afdeling Binnenstad	597 16 16
Openbare verlichting	597 26 26
Storingen elektra	597 12 34
Storingen gas	597 12 35

Dienst Stadstoezicht:

Hoofdkantoor:	251 21 21
Algemene informatie (Amsterdam Antwoord):	140 20
Wegsleep:	251 33 23

Wijkcentrum:

d'Oude Stadt	638 22 05
--------------	-----------

Taxi:

TCA-Centrale	0900-677 77 77
Taxi Direkt	0900-0724
Stadsmobiel	441 00 55

Meldpunt overlast water:

625 00 99

nieuws overzicht

Maart

- 30** De vermiste Gijs Thio wordt dood gevonden in het water bij het CS.
31 De gemeente moet de familie Venekamp een schadevergoeding betalen wegens het onrechtmatig intrekken van de exploitatievergunningen van de raambordelen aan het Oudekerksplein. Dat oordeelt het Gerechtshof in Amsterdam.

April

- 7** Ondernemers en prostituees ergeren zich aan de controles van Stadtoezicht. Die zouden naar namen van klanten vragen.
15 Twintig sexshops stappen tevergeefs naar de rechter om te voorkomen dat ze per 1 mei om 22.00 uur moeten sluiten.
18 De gemeente onthoudt Marcel Katee zijn vergunning voor de gokhallen in de Molensteeg op grond van de Bibob. Katee vecht het besluit aan bij de rechter.
23 Honderden touringcars zullen dagelijks levensgevaarlijke situaties, milieuvervuilingen en verkeerschaos veroorzaken in de binnenstad. Dat is het gevolg van de plannen met de Rode Loper, aldus een aantal organisaties.

Mei

- 2** De Universiteit van Amsterdam gaat in beroep tegen het sloopverbod van het Binnengasthuissterrein ten behoeve van een nieuwe Universiteitsbibliotheek. Het stadsdeel doet op verzoek van de deelraad niet aan dat beroep mee.
10 De voormalige schuilkerk Ons' Lieve Heer op Solder viert haar 350-jarig bestaan.
21 Gedwongen prostitutie en mensenhandel woekeren nog steeds voort op de Wallen, aldus een groot onderzoek van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum.
23 Hotel Krasnapolsky gaat groot-scheeps renoveren.
26 Er komt een stop op mini-supermarkten en souvenirwinkeltjes in het oude stadshart.
26 Proeflokaal De Prael opent haar deuren in de Oudezijds Armsteeg.
26 In het Bethaniënklooster wordt het rapport Emergo gepresenteerd door burgemeester Van der Laan en minister van justitie Opstelten.
26 Ophef over een lijst van Mokum Events. Daarin krijgen deelnemers aan een tour door de binnenstad onder andere de opdracht om buurtbewoners uit te schelden. Mokum Events denkt dat de lijst buiten hun weten om bewerkt is.
27 Het kabinet stemt in met de invoering van een wietpas. De gemeente zal haar verzet echter niet opgeven, aldus een woordvoerder.

Juni

- 1** De Tweede Kamer steunt de inzet van pseudoklanten bij Chinese massagesalons op de Wallen.
3 Prostituees op de Wallen verdienen zo weinig dat zij op de Voedselbank zouden zijn aangewezen.
8 Hotel Krasnapolsky wordt 's nachts overvallen door twee gewapende mannen.
8 Het lokale CDA zet vraagtekens bij de aanwezigheid van een coffeeshop in een pand van Ymere in het

De koopman op de Nieuwmarkt

Paarden voor de dood

Aanvankelijk liepen we hem voorbij, de onopvallende man die opeens op de Nieuwmarkt bij de metro-ingang stond achter een stalletje met koperetsen en platen. Grachtentaferelen en landschappen.

Hij had een baard – een ouwe hippie waarschijnlijk, met het gebruikelijke kunstnijverheidsspul. Hoewel... een gewone hippie leek ie nou ook weer niet. Want dezelfde klemmetjes waarmee hij zijn koopwaar behoedt voor wegwaaien, houden een zwart keppeltje op zijn plaats en hij lijkt eerder een sereen soort meneer dan een vrijgevochten hipster.

Boedapest

Communiceren doet hij vooral via zijn koopwaar, blijkt als we hem op een dag nieuwsgierig aanspreken. Zijn Nederlands is beperkt en zijn antwoorden zijn hoogstens een paar woorden lang. Maar het werk dat hij te koop aanbiedt, loopt over van betekenis. Het zijn etsen op koperplaat, beperkte oplages dus, in een stijl die aan Rembrandt en soms aan Chagall doet denken maar toch heel persoonlijk is.

Anderhalf jaar is hij in Nederland, deze uit Boedapest afkomstige kunstenaar, luisterend naar de naam András Vácz. Hij woont in Zaandam, samen met zijn landgenoot die in het stalletje naast hem lederen kunststukjes verkoopt. 'De regering in Hongarije is niet normaal,' verklaart hij als we vragen naar de reden van zijn vertrek. 'Fascistisch! En alle galeries kapot, opgekocht door grote multinationals. In Nederland vrijheid, in Amsterdam nog meer.' Eerst stond hij op het Leidseplein, maar dat was hem 'te massaal.' Graag zou hij in Amsterdam een tentoonstelling maken van zijn werk. Af en toe rinkelt zijn telefoon. Hij luistert ingespannen en steekt hem weer weg, terwijl hij verontschuldigend naar ons glimlacht: 'Niks.' Maar dan lukt het. Het is zijn moeder, uit Boedapest. Ze belt bijna iedere dag wel een keer. 'Ze stuurt ook pakjes.' András is 44, maar wat maakt dat uit voor een joodse moeder? Elk jaar gaat hij een paar maanden naar haar toe. In die periode maakt hij ook zijn nieuwe werk; de kleine, gedeelde woning in Zaandam biedt daarvoor geen ruimte. Veel van de etsen die András verkoopt,

Rembrandt. En soms Chagall

zijn op Nederland geïnspireerd. Een simpel boerenhuisje uit Brabant, nagetste winterlandschapjes van Hollandse meesters, een Amsterdams stadspoortje. Maar ook een prachtig ingetogen portret van een oude joodse vrouw. 'Uw moeder?' Nee, het is tante Sofia, een zuster van haar.

Onheilspellend

Hoe hebben zij de oorlog weten te overleven, vragen wij. De grote joodse gemeenschap in Boedapest onderging toen immers hetzelfde lot als die in Amsterdam, hier in deze buurt. 'Met geld,' antwoordt András zonder omhaal. 'Al het geld dat we hadden aan Duitse soldaten gegeven. Daarna geen problemen.'

Geen problemen? De oorlog is wel degelijk aanwezig in het werk dat hij te koop aanbiedt. Een grote afbeelding met verwaaiide onheilspellende figuren trekt onze aandacht. 'Crematorium,' zegt hij als we er vragend naar wijzen. 'Vuur.'

'En daar?'
 'Twee paarden. Paarden voor de dood.'
 'En dat mannetje daar, bij die ladder?'
 'Wacht. Dat is een wacht voor de dood.'
 Het is een indrukwekkend kunstwerk, gemaakt met uiteenlopende technieken: ets, aquatint en gravure. Het hangt in het Holocaust Memorial Center in Boedapest, vertelt hij. Verder heeft hij er nog niet één verkocht. 'Waarom?' vragen wij.
 'Ik weet niet waarom.'

drukkerij atlantic bv voor maatwerk in drukwerk

Voor het hele traject van vormgeving tot drukken en afwerken. De snelle en voordelige printservice, bijzonder geschikt voor kleine oplagen in kleur, completeert het aanbod.

**Prinsengracht 220
1016 HD Amsterdam**

telefoon: 020 - 624 25 76

fax: 020 - 620 48 63

e-mail: druk.atlantic@planet.nl

IJstijd

Chocolatier Kees Raat van Metropolitan Deli in de Warmoesstraat heeft zich in het boek IJstijd gestort op het product ijs. In het nieuwe boek dat eind juni is verschenen geeft hij antwoord op vragen als: hoe maak je ijs, welke ingrediënten gebruik je en hoe moet de structuur van ijs zijn? Ook is in IJstijd een beknopte geschiedenis te vinden van de vrijwel verdwenen Italiaanse ijs-salons die vroeger overal in de grote steden te vinden waren.

Kees Raat: IJstijd, uitgeverij Carrera, 22,50 euro.

Leeuwendans

Honderd jaar geleden arriveerden de eerste Chinezen in Nederland en op zaterdag 9 juli wordt dit gevierd met een spectaculaire leeuwendans op de Dam (aanvang 13 uur) van maar liefst honderd leeuwen. Deze dans symboliseert overal ter wereld voorspoed en geluk, en luidt het begin van een nieuwe periode in: Nieuwjaar, de opening van een nieuwe zaak of, zoals nu, het begin van de volgende honderd jaar Chinezen in ons land. Na de manifestatie op de Dam dansen de leeuwen in optocht richting Nieuwmarkt, waar die middag (tussen 14 en 17 uur) diverse optredens gepland staan. Zie ook: www.100jaarchinezen.nl

De bank met ideeën is voor diversiteit

In twee pandjes met trapgevel anno 1605 aan de Nieuwmarkt, huist al bijna veertig jaar een vestiging van de Rabobank. Dit pittoreske bijkantoor telt zo'n 4000 zakelijke klanten en heeft in de binnenstad een marktaandeel van tussen de twintig en 25 procent, aldus Jappie van der Heide, manager Bedrijven Centrum.

De Rabobank bedient de zakelijke en particuliere klanten vanuit vier vestigingen in het centrum, waarvan die aan de Nieuwmarkt de oudste is. 'We willen van oudsher meer zijn dan een bank en worden niet gedreven door winst', aldus Eric Traa, directeur Centrum. 'We willen iets teruggeven aan de maatschappij. Hiertoe verdelen we een deel van het zogenaamde coöperatief dividend over projecten die de leefbaarheid ten goede komen. In principe kan iedereen een projectaanvraag indienen. Dat gebeurt gek genoeg nog onvoldoende', aldus Traa.

Van der Heide wijst op een affiche van de gratis Rabo ZOOMeravond in Artis. 'Dat is één zo'n project, net als de

Jappie van der Heide (m) met het team van de Nieuwmarkt

sponsoring van het Open Luchttheater in het Vondelpark en de samenwerking met het Tassenmuseum. Ook hebben

we een expositieruimte op de Dam ter beschikking gesteld.' De ledenraad Centrum, bestaande uit

leden woonachtig of werkend in het centrum beoordeelt de aanvragen en wijst uiteindelijk in samenspraak de projecten toe.

Levendigheid

De Rabobank was een belangrijke partner bij de NV Zeedijk. Hoe staat de bank tegenover het Project-1012? 'We zijn positief over het Project-1012 waar het de beoogde diversiteit aan activiteiten betreft. Maar het karakter van de wijk moet niet teveel veranderen en in balans blijven', aldus Van der Heide.

De Rabobank is onder andere bestuurlijk betrokken bij de Vereniging Amsterdam City en bij de Stichting Wonen boven Winkels. In het laatste geval gaat het er om de ruimten boven winkels op te knappen voor bewoning. De eerste resultaten zijn intussen geboekt op de Nieuwendijk en in de Warmoesstraat. 'De bank met ideeën', zoals de Rabo-slogan luidt, wil vooral de levendigheid van de binnenstad in combinatie met diversiteit helpen ondersteunen.